

# **Beleidsregels inzake terugvordering en verhaal Participatiewet, IOAW en IOAZ 2015**

**IGSD Steenwijkerland/Westerveld  
2015**

Vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van de Intergemeentelijke Sociale Dienst Steenwijkerland en Westerveld bij besluit van 4 december 2014 en gepubliceerd:

- in de gemeente Steenwijkerland in Steenwijkerland Expres op 16 december 2014
- in de gemeente Westerveld in Da's Mooi op 16 december 2014

## Inhoud

Inleiding .....	3
Algemene uitgangspunten terugvordering en verhaal .....	4
Hoofdstuk 1 Opschorting, herziening en intrekking .....	5
Hoofdstuk 2 Terugvordering .....	10
Hoofdstuk 3 Matiging van terugvordering en afzien van terugvordering .....	14
Hoofdstuk 4 Invordering van bestuursrechtelijke geldschulden .....	16
Hoofdstuk 5 Uitstel van betaling en kwijtschelding .....	21
§1 Uitstel van betaling (artikel 4:94 Awb).....	21
§ 2 Kwijtschelding vanwege problematisch schulden .....	23
§ 3 Kwijtschelding overig.....	24
Hoofdstuk 6 Aflossing bijstand in de vorm van een geldlening .....	27
Hoofdstuk 7 Verhaal (Participatiewet) .....	28

## Inleiding

Met deze beleidsregels geeft de IGSD invulling aan de bevoegdheid tot terugvordering, verhaal en kwijtschelding ingevolge de Participatiewet. Dat geldt ook voor de bevoegdheid tot terugvordering en kwijtschelding in het kader van de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ).

Met ingang van 1 januari 2013 trad de 'Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving' (Fraudewet) in werking. Daarmee is de bevoegdheid tot terugvordering bij fraude veranderd in een verplichting. Daarnaast keert de bestuurlijke boete per 1 januari 2013 weer terug in de IOAW, IOAZ en Participatiewet bij schending van de inlichtingenplicht (boete in plaats van maatregel).

Ten aanzien van besluiten tot terugvordering genomen op of na 1 januari 2013 ingeval van fraude hebben gemeenten geen beleidsvrijheid meer. Ook niet ten aanzien van kwijtschelding en het meewerken aan minnelijke schuldregelingen. Hetzelfde geldt voor bestuurlijke boetes op grond van de Fraudewet.

In het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004) is terugvordering geen bevoegdheid maar een verplichting. Reden waarom het Bbz 2004 buiten beschouwing is gelaten in deze beleidsregels.

## **Algemene uitgangspunten terugvordering en verhaal**

### *Volledig gebruik van de bevoegdheid*

Het Dagelijks Bestuur van de IGSD maakt gebruik van de bevoegdheid tot:

- a. het herzien of intrekken van het toekenningsbesluit ingevolge artikel 54 van de Participatiewet),
- b. het terugvorderen van (ten onrechte of tot een te hoog bedrag) verleende bijstand zoals neergelegd in de artikelen 58 tot en met 60 van de Participatiewet),
- c. het verhalen van verleende bijstand zoals neergelegd in paragraaf 6.5 Participatiewet,
- d. het herzien of intrekken van het toekenningsbesluit ingevolge artikel 17 van de IOAW,
- e. het terugvorderen van (ten onrechte of tot een te hoog bedrag) verleende uitkering zoals neergelegd in de artikelen 25, 26 en 28 IOAW,
- f. het herzien of intrekken van het toekenningsbesluit ingevolge artikel 17 van de IOAZ,
- g. het terugvorderen van (ten onrechte of tot een te hoog bedrag) verleende uitkering zoals neergelegd in de artikelen 25, 26 en 28 IOAZ.

Met de inwerkingtreding van de Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten per 1 januari 2010 is ook de terugvordering van uitkeringen ingevolge de IOAW en IOAZ een bevoegdheid van gemeenten geworden. Dit houdt in dat het wettelijk kader op zichzelf geen sluitende basis (meer) vormt voor de gemeentelijke terugvorderingspraktijk.

Het Dagelijks Bestuur van de IGSD maakt volledig gebruik van de hierboven bedoelde bevoegdheden in de gevallen en op grond van de bepalingen in deze beleidsregels.

## Hoofdstuk 1 Opschorting, herziening en intrekking

Opschorting, herziening en intrekking hangt vaak samen met het niet (tijdig) nakomen van de inlichtingenplicht en de medewerkingsplicht. De inlichtingenplicht houdt niet alleen in dat uitkeringsgerechtigden verplicht zijn op verzoek van de IGSD informatie te verstrekken die relevant kan zijn voor de arbeidsinschakeling of het recht op uitkering. Uitkeringsgerechtigden dienen deze informatie ook uit eigen beweging te verstrekken<sup>1</sup>. Dat laatste dient onverwijld te gebeuren.

Onder onverwijld verstaat de IGSD uiterlijk binnen 30 dagen, gerekend vanaf het moment waarop het te melden feit of omstandigheid zich heeft voorgedaan, dan wel kenbaar werd voor belanghebbende. Doet belanghebbende dat niet en ontvangt hij daardoor ten onrechte of teveel bijstand dan is de IGSD vanaf 1 juli 2013 niet langer bevoegd maar verplicht het besluit tot toekenning in te trekken of te herzien (artikel 54, derde lid, eerste zin, Participatiewet). De IOAW en IOAZ zijn op dit onderdeel niet aangepast. De beleidsregels over de intrekking en herziening bij schending van de inlichtingenplicht in het kader van de IOAW en IOAZ staan omschreven in onderdeel III.

De medewerkingsplicht (artikel 17 lid 2 Participatiewet) ligt vanaf 1 juli 2013 niet alleen in het verlengde van de inlichtingenplicht. In genoemd artikel is nu expliciet opgenomen dat onder medewerkingsplicht in ieder geval wordt verstaan het verlenen van medewerking aan een oproep om op een bepaalde plaats en tijd te verschijnen in verband met zijn arbeidsinschakeling. Blijkens de toelichting op dat artikel moet daar onder worden verstaan (TK 2012-2013, 33556, nr. 3, p. 18-19):

- het niet meewerken aan een oproep om op een bepaalde plaats en tijd te verschijnen in verband met het aanbieden van een voorziening gericht op arbeidsinschakeling; of
- het niet meewerken aan een onderzoek naar de voortgang van een aangeboden voorziening gericht op arbeidsinschakeling.

Het niet meewerken aan genoemde activiteiten valt nu ook onder de medewerkingplicht. Dit betekent dat ook in deze gevallen, gebruik wordt gemaakt van opschorting en intrekking als bedoeld in artikel 54 Participatiewet als omschreven in beleidsregel 1.1 en beleidsregel 1.2. De medewerkingsplicht in de IOAW en IOAZ is niet aangepast en ligt daarmee nog steeds in het verlengde van de inlichtingenplicht.

Bij het inleveren van verklaringen wisselende inkomsten, hanteert de IGSD een termijn van orde. Levert de uitkeringsgerechtigde deze ook niet in na deze termijn van orde dan maakt het Dagelijks Bestuur van de IGSD gebruik van de bevoegdheden als omschreven in beleidsregels 1.1 en 1.2. In alle overige gevallen hanteert het Dagelijks Bestuur van de IGSD geen termijn van orde.

---

<sup>1</sup> Voor de exacte omschrijving van de inlichtingenplicht wordt verwezen naar artikel 17 lid 1 Participatiewet en artikel 13 lid 1 IOAW/IOAZ.

### **Beleidsregel 1.1 De bevoegdheid tot opschorting**

Indien de belanghebbende de voor de verlening van bijstand van belang zijnde gegevens of de gevorderde bewijsstukken niet, niet tijdig of onvolledig heeft verstrekt en hem dit te verwijten valt, dan wel indien de belanghebbende anderszins onvoldoende medewerking verleent, schort het Dagelijks Bestuur van de IGSD het recht op bijstand op ingevolge artikel 54 lid 1 Participatiewet voor de duur van ten hoogste 8 weken

- a. vanaf de eerste dag van de periode waarop het verzuim betrekking heeft, of
- b. vanaf de dag van het verzuim indien niet kan worden bepaald op welke periode dit verzuim betrekking heeft.

Het Dagelijks Bestuur van de IGSD maakt op soortgelijke wijze gebruik van de bevoegdheid tot opschorting ingevolge artikel 17 eerste lid IOAW, artikel 17 eerste lid IOAZ.

De IGSD doet mededeling van de opschorting aan de belanghebbende en nodigt hem uit binnen een door de IGSD te stellen termijn het verzuim te herstellen (artikel 54 lid 2 Participatiewet, artikel 17 lid 2 IOAW en artikel 17 lid 2 IOAZ). Welke hersteltermijn in het individuele geval wordt geboden behoort tot de beleidsvrijheid van de IGSD en is mede afhankelijk van het soort gegevens/bewijsstukken dat van belang is voor de verlening van bijstand / uitkering / inkomensvoorziening. De enige wettelijke beperking vloeit voort uit de in tijd begrensde mogelijkheid om het recht op uitkering op te schorten, zijnde 8 weken (artikel 54 lid 1 Participatiewet). In artikel 5 Regeling administratieve uitvoeringsvoorschriften Abw, IOAW en IOAZ 1996 was tevens de opschortingstermijn van de IOAW en IOAZ geregeld. Met ingang van 1 januari 2010 is de regeling gewijzigd en geldt deze niet meer voor de IOAW en IOAZ. Dat betekent dat de IOAW en IOAZ geen maximumtermijn stelt voor de opschorting.

Aangenomen mag worden dat de wetgever voor de opschorting van de uitkering ingevolge de IOAW/IOAZ geen andere termijn voor ogen heeft gehad.

### **Beleidsregel 1.2. Intrekking na opschorting**

Als de belanghebbende als bedoeld in beleidsregel 1.1. het verzuim niet herstelt binnen de daarvoor gestelde termijn, dan trekt het Dagelijks Bestuur van de IGSD het besluit tot toekenning van bijstand in met ingang van de eerste dag waarover het recht op bijstand is opgeschort op grond van artikel 54 lid 4 Participatiewet.

Het Dagelijks Bestuur van de IGSD kan artikel 54 lid 4 Participatiewet niet toepassen als het de belanghebbende niet is aan te rekenen is dat hij geen gebruik maakt van de mogelijkheid om zijn verzuim te herstellen.

De verwijtbaarheid ontbreekt in ieder geval indien het bij het herstellen van het verzuim binnen de daartoe gestelde termijn gaat om gegevens of gevorderde bewijsstukken die niet (meer) van belang zijn voor de verlenging van bijstand of om gegevens waarover belanghebbende niet binnen de gestelde hersteltermijn redelijkerwijs heeft kunnen beschikken (zie CRvB 12-05-2007, nr. 06/2239 WWB en CRvB 05-12-2007, nr. 06/3802 WWB). Zie het handboek Grip op WWB van Kluwer Schulink Hoofdstuk 4 (verplichtingen en sancties), paragraaf 4.3 (Gevolgen niet, niet tijdig t/m bijstandsverlening).

Het Dagelijks Bestuur van de IGSD maakt op soortgelijke wijze gebruik van de bevoegdheid tot intrekking ingevolge artikel 17 lid 4 IOAW en artikel 17 lid 4 IOAZ.

### **Beleidsregel 1.3. De bevoegdheid tot herziening en intrekking**

1. Het Dagelijks Bestuur van de IGSD herziet of trekt het besluit tot toekenning van uitkering of het besluit tot weigering van uitkering in op grond van artikel 17, derde lid, IOAW:
  - a. indien een gedraging als bedoeld in artikel 20, eerste lid IOAW, of het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 13, eerste lid IOAW, of artikel 30c, tweede en derde lid van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van uitkering;
  - b. indien anderszins de uitkering ten onrechte of tot een te hoog bedrag is verleend.
2. Het Dagelijks Bestuur van de IGSD herziet of trekt het besluit tot toekenning van uitkering of het besluit tot weigering van uitkering in op grond van artikel 17, derde lid, IOAZ:
  - a. indien een gedraging als bedoeld in artikel 20, eerste lid IOAZ, of het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting, bedoeld in artikel 13, eerste lid IOAZ heeft geleid tot het ten onrechte of tot een te hoog bedrag verlenen van uitkering;
  - b. indien anderszins de uitkering ten onrechte of tot een te hoog bedrag is verleend.
3. Het Dagelijks Bestuur van de IGSD herziet of trekt het besluit tot toekenning van bijstand in op grond van artikel 54, derde lid, tweede zin, Participatiewet indien anderszins de bijstand ten onrechte of tot een te hoog bedrag is verleend.
4. Indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn, kan het Dagelijks Bestuur van de IGSD besluiten geheel of gedeeltelijk van herziening of intrekking af te zien. Ook kunnen beginselen van behoorlijk bestuur, zoals het vertrouwensbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel, ertoe nopen dat het Dagelijks Bestuur van de IGSD geheel of gedeeltelijk van herziening of intrekking afziet.

Het Dagelijks Bestuur van de IGSD maakt onderscheid tussen:

- I. Herziening of intrekking met terugwerkende kracht wegens wijziging van de omstandigheden.
- II. Herziening of intrekking als gevolg van wijziging in het beleid van de IGSD
- III. Herziening of intrekking met terugwerkende kracht wegens het niet of onvoldoende nakomen van de verplichting genoemd artikel 13 lid 1 IOAW, artikel 13 lid 1 IOAZ, of artikel 30c, tweede en derde lid Wet Suwi bij uitkeringen in het kader van de IOAW en IOAZ.

#### *I. Herziening of intrekking met terugwerkende kracht wegens wijziging van de omstandigheden*

Het Dagelijks Bestuur van de IGSD gaat niet tot herziening met volledig terugwerkende kracht over als de uitkeringsgerechtigde al zijn verplichtingen is nagekomen, en hij voorts niet heeft kunnen begrijpen dat de uitkering ten onrechte of tot een te hoog bedrag werd verleend. In een dergelijk geval wordt de uitkering in beginsel zonder terugwerkende kracht herzien.

Is het niet tijdig herzien van de uitkering een gevolg van een fout van de IGSD, maar heeft de belanghebbende deze fout kunnen onderkennen, dan vindt herziening of intrekking in beginsel plaats met volledig terugwerkende kracht.

Bij de beantwoording van de vraag of de betrokkene heeft kunnen onderkennen dat hij te veel ontving hanteert de IGSD de volgende stelregels:

- De IGSD pleegt bij toekenning van een uitkering aan de gerechtigde mede te delen welke feiten en omstandigheden hij (spontaan) aan de IGSD moet melden. Als deze mededeling heeft plaatsgevonden gaat de IGSD ervan uit dat het de betrokkene redelijkerwijs duidelijk kan zijn dat deze feiten en omstandigheden van invloed konden zijn op de uitkering. Verder ontvangen uitkeringsgerechtigden bij hun aanvraag bij het UWV-WERKbedrijf een informatiemap waarin zij over hun rechten en plichten geïnformeerd worden.
- De IGSD herzielt of trekt geen uitkering in als de belanghebbende door een niet aan hem toe te rekenen oorzaak niet in staat was te begrijpen dat hij te veel uitkering ontving.

Op grond van dit beleid wordt in elk voorkomend geval aan de hand van de individuele feiten en omstandigheden bezien of het geval als bijzonder kan worden aangemerkt. Beoordeeld wordt of het complex van omstandigheden in onderlinge samenhang een bijzonder geval oplevert.

Het volgende geval kan zich voordoen:

- Als gevolg van geestelijke gestoordheid of zware lichamelijke handicap kon belanghebbende redelijkerwijs niet begrijpen dat hij te veel uitkering ontving. In deze situatie wordt echter geen bijzonder geval aangenomen indien van belanghebbende redelijkerwijs gevergd mocht worden dat hij zich liet vertegenwoordigen.

De IGSD leidt uit de stand van de jurisprudentie af dat de volgende situaties geen bijzonder geval opleveren:

- een fout van de belangenbehartiger van de betrokkene (CRvB 17 november 1965 en 25 mei 1966);
- het niet-aangetekend verzenden van stukken door belanghebbende;
- onvoldoende oplettendheid van belanghebbende;
- enkele onbekendheid met de wettelijke bepalingen (CRvB 9 januari 1963 en 27 september 1983);
- niet kunnen lezen en schrijven, terwijl men over voldoende hulp kan beschikken;
- niet op de hoogte zijn van gepubliceerde beleidswijzigingen en voldoende bekend geworden jurisprudentie vormt na verloop van een bepaalde termijn - in het algemeen een jaar - geen verschoonbare onbekendheid en derhalve geen bijzonder geval (CRvB 12 november 1993 en 29 april 1993).

Voorts wordt met toepassing van artikel 3:4 Awb geheel of gedeeltelijk van herziening afgezien als de bijzondere omstandigheden van het geval leiden tot het oordeel dat een



volledig terugwerkende kracht kennelijk onredelijk is. Bij de beoordeling of er sprake is van kennelijke onredelijkheid hecht de IGSD belang aan:

- de mate waarin aan de belanghebbende een verwijt kan worden gemaakt;
- de mate waarin aan de IGSD een verwijt kan worden gemaakt en
- de mate waarin herziening met volledig terugwerkende kracht en de hiermee gepaard gaande terugvordering onevenredig ingrijpend is in het dagelijkse leven van de belanghebbende.

Als de IGSD op grond van deze factoren van oordeel is dat volledige herziening kennelijk onredelijk is, wordt de terugwerkende kracht van de herziening of intrekking gematigd.

## *II. Herziening of intrekking als gevolg van wijziging in het beleid van de IGSD.*

In geval van wijziging in het beleid van de IGSD bijvoorbeeld naar aanleiding van gewijzigde inzichten of nieuwe jurisprudentie, komt de IGSD niet met terugwerkende kracht ten nadele van de belanghebbende terug van een rechtens onaantastbaar geworden besluit. Na het herzieningsbesluit ten nadele van belanghebbende past de IGSD een afbouwregeling toe. De afbouwregeling duurt een jaar te rekenen vanaf de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin het herzieningsbesluit is afgegeven. De afbouwregeling ziet er als volgt uit:

1 <sup>e</sup> tot en met 3 <sup>e</sup> maand	oud bedrag minus nieuw bedrag x 100%
4 <sup>e</sup> tot en met 6 <sup>e</sup> maand	oud bedrag minus nieuw bedrag x 75%
7 <sup>e</sup> tot en met 9 <sup>e</sup> maand	oud bedrag minus nieuw bedrag x 50%
10 <sup>e</sup> tot met 12 <sup>e</sup> maand	oud bedrag minus nieuw bedrag x 25%

Daarbij worden de bedragen naar boven afgerond op hele euro's.

## *III. Herziening of intrekking met terugwerkende kracht wegens het niet of onvoldoende nakomen van de verplichting genoemd in artikel 13 lid 1 IOAW, artikel 13 lid 1 IOAZ, of artikel 30c, tweede en derde lid Wet Suwi<sup>2</sup>.*

Het Dagelijks Bestuur van de IGSD gaat over tot herziening met volledig terugwerkende kracht als de uitkeringsgerechtigde de verplichting genoemd in artikel 13 lid 1 IOAW, artikel 13 lid 1 IOAZ, en/of artikel 30c, tweede en derde lid Wet Suwi niet of niet volledig is nagekomen. Indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn, kan het Dagelijks Bestuur van de IGSD besluiten geheel of gedeeltelijk van herziening of intrekking af te zien. Er is sprake van dringende redenen als herziening/intrekking zou leiden tot onaanvaardbare financiële of sociale consequenties voor belanghebbende of diens gezin.

---

<sup>2</sup> De herziening/intrekking van het recht op uitkering blijft, in tegenstelling tot de Participatiewet, in het kader van de IOAW en IOAZ een bevoegdheid indien sprake is van fraude. Niet duidelijk is of dit een vergissing is van de wetgever bij de vaststelling van de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving of een bewuste keuze. Net als in de Participatiewet staat in de IOAW en IOAZ dat terugvordering van fraude een verplichting is. Aan de (verplichting) tot terugvordering gaat echter een bevoegdheid tot intrekking/herziening vooraf en geen verplichting zoals in de Participatiewet.

## Hoofdstuk 2 Terugvordering

Met uitzondering van fraude, is de IGSD is bevoegd de kosten van bijstand terug te vorderen op grond van de Participatiewet en niet verplicht. Hetzelfde geldt voor de IOAW en IOAZ. Uitgangspunt is dat de IGSD alle teveel of ten onrechte verleende uitkeringen ingevolge de Participatiewet, IOAW en IOAZ terugvordert.

### Beleidsregel 2.1 De bevoegdheid tot terugvordering op grond van de Participatiewet

Het Dagelijks bestuur van de IGSD maakt op de volgende wijze gebruik van de bevoegdheid tot terugvordering neergelegd in **artikel 58 Participatiewet**:

1. Het Dagelijks Bestuur van de IGSD vordert de verleende kosten van bijstand, voor zover de bijstand
  - a. anders dan in artikel 58 eerste lid Participatiewet, ten onrechte of tot een te hoog bedrag is verleend;
  - b. in de vorm van geldlening is verleend en de uit de geldlening voortvloeiende verplichtingen niet of niet behoorlijk worden nagekomen;
  - c. voortvloeit uit gestelde borgtocht;
  - d. ingevolge artikel 52 Participatiewet bij wijze van voorschot is verleend en nadien is vastgesteld dat geen recht op bijstand bestaat;
  - e. anderszins onverschuldigd is betaald voor zover de belanghebbende dit redelijkerwijs had kunnen begrijpen, of
  - f. anderszins onverschuldigd is betaald, waaronder begrepen dat:
    - de belanghebbende naderhand met betrekking tot de periode waarover bijstand is verleend, over in aanmerking te nemen middelen als bedoeld in paragraaf 3.4 Participatiewet beschikt of kan beschikken;
    - bijstand is verleend met een bepaalde bestemming en naderhand door de belanghebbende vergoedingen of tegemoetkomingen worden ontvangen met het oog op die bestemming.
2. Indien een gemeente ingevolge artikel 42, derde lid Participatiewet, gehouden is kosten van bijstand over een bepaalde periode aan een andere gemeente te vergoeden, geschiedt de terugvordering over die periode, voor zover zij nog niet heeft plaatsgehad, door het college van eerstgenoemde gemeente.

3. Het Dagelijks Bestuur van de IGSD maakt gebruik van de bevoegdheid tot verrekening van in de voorafgaande zes maanden ontvangen middelen met de algemene bijstand.
4. Bij gebreke van tijdige betaling wordt de vordering verhoogd met de op de terugvordering betrekking hebbende kosten. Loonbelasting en de premies volksverzekeringen, waarvoor de IGSD die de bijstand verstrekt krachtens de Wet op de loonbelasting 1964 inhoudingsplichtige is, worden teruggevorderd voor zover deze belasting en premies niet verrekend kunnen worden met de door de IGSD af te dragen loonbelasting en premies volksverzekeringen.
5. In afwijking van het vierde lid vindt terugvordering, van door de IGSD afgedragen loonbelasting en premies volksverzekering, niet plaats, indien de vordering is ontstaan buiten toedoen van belanghebbende en hem niet kan worden verweten dat de betaling van de schuld niet reeds is voldaan in het kalenderjaar waarop deze betrekking heeft.<sup>3</sup>
6. Terugvordering als bedoeld in het eerste lid, onderdeel e, vindt niet plaats, indien de betreffende kosten zijn gemaakt meer dan twee jaar vóór de datum van verzending van het besluit tot terugvordering.

### **Beleidsregel 2.2 De bevoegdheid tot terugvordering op grond van de IOAW en IOAZ**

Het Dagelijks bestuur van de IGSD maakt op de volgende wijze gebruik van de bevoegdheid tot terugvordering neergelegd in **artikel 25 IOAW**:

1. Het Dagelijks Bestuur van de IGSD vordert de uitkering terug die:
  - a. anders dan in artikel 25, eerste lid IOAW, ten onrechte of tot een te hoog bedrag is verleend, als gevolg van:
    - i. een besluit op grond van beleidsregel 1.3 in samenhang met artikel 17, derde lid, IOAW;
    - ii. een besluit op grond van beleidsregel 1.2 in samenhang met artikel 17, vierde lid, IOAW;
    - iii. een besluit op grond van artikel 20 IOAW, of
  - b. anderszins onverschuldigd is betaald.
2. Het Dagelijks Bestuur van de IGSD vordert de uitkering van de belanghebbende terug indien blijkt dat deze over dezelfde periode waarover een uitkering op grond van de IOAW is verleend, later inkomsten ontvangt waarmee bij de vaststelling van de uitkering rekening zou zijn gehouden.
3. Het Dagelijks Bestuur van de IGSD maakt gebruik van de bevoegdheid tot verrekening van in de voorgaande drie maanden ontvangen middelen met de uitkering.

---

<sup>3</sup> CRvB 28 augustus 2012, LJN BX6096.

4. Bij gebreke van tijdige betaling wordt de vordering worden verhoogd met de op de terugvordering betrekking hebbende kosten. Loonbelasting en de premie voor de volksverzekeringen, waarvoor de IGSD die de uitkering verstrekt krachtens de Wet op de loonbelasting 1964, onderscheidenlijk de Wet financiering sociale verzekeringen inhoudingsplichtige is, worden teruggevorderd, voor zover deze belasting en premies niet verrekend kunnen worden met de door de IGSD af te dragen loonbelasting en premie volksverzekeringen.
5. In afwijking van het vierde lid vindt terugvordering, van door de IGSD afgedragen loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen, niet plaats, indien de vordering is ontstaan buiten toedoen van belanghebbende en hem niet kan worden verweten dat de betaling van de schuld niet reeds is voldaan in het kalenderjaar waarop deze betrekking heeft.

Het Dagelijks bestuur maakt van de bevoegdheden omschreven in artikel 25 IOAZ op dezelfde wijze gebruik als omschreven in deze beleidsregel.

### **Beleidsregel 2.3 De bevoegdheid tot terugvordering van bijstand op gezinsleden**

Het Dagelijks bestuur van de IGSD maakt op de volgende wijze gebruik van de bevoegdheid tot terugvordering van bijstand op gezinsleden neergelegd in **artikel 59 Participatiewet**:

1. Onverminderd beleidsregel 2.1 vordert het Dagelijks Bestuur van de IGSD de kosten van bijstand, van alle gezinsleden terug, indien de bijstand aan een gezin wordt verleend.
2. Indien de bijstand als gezinsbijstand aan gehuwden had moeten worden verleend, maar zulks achterwege is gebleven, omdat de belanghebbende de verplichtingen, bedoeld in artikel 17 Participatiewet, of artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, niet of niet behoorlijk is nagekomen, vordert het Dagelijks Bestuur van de IGSD de kosten van bijstand mede terug van de persoon met wiens middelen als bedoeld in paragraaf 3.4 Participatiewet, bij de verlening van bijstand rekening had moeten worden gehouden.
3. Indien de bijstand terecht als gezinsbijstand aan gehuwden is verleend, maar de belanghebbende toch de verplichtingen, bedoeld in artikel 17 Participatiewet, of artikel 30c, tweede en derde lid, van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, niet of niet behoorlijk is nagekomen, vordert het Dagelijks Bestuur van de IGSD de kosten van bijstand mede terug van de persoon met wiens middelen als bedoeld in paragraaf 3.4 Participatiewet, bij de verlening van de bijstand rekening had moeten worden gehouden.
4. De in het eerste, tweede en derde lid bedoelde personen zijn hoofdelijk aansprakelijk voor de terugbetaling van kosten van bijstand die worden teruggevorderd

Het Dagelijks Bestuur van de IGSD maakt op soortgelijke wijze als omschreven in beleidsregel 2.3, eerste, tweede en vierde lid, gebruik van de bevoegdheid tot terugvordering van uitkering op gezinsleden neergelegd in artikel 26 IOAW en artikel 26 IOAZ<sup>4</sup>.

In geval een belanghebbende het bestaan van een partner heeft verzwegen, is de uit artikel 59, vierde lid Participatiewet voortvloeiende hoofdelijke aansprakelijkheid pas aan de orde als een besluit tot medeterugvordering aan deze partner is bekendgemaakt (CRvB 19 mei 2009, LJN BI6945).

#### **Beleidsregel 2.4 Civielrechtelijke terugvordering**

Als een uitkering op een onjuiste rekening wordt gestort of als deze ten onrechte wordt doorbetaald na het overlijden van de gerechtigde, dan zijn de artikelen 58 tot en met 60 Participatiewet en de artikelen 25, 26 en 28 IOAW/IOAZ niet van toepassing. De IGSD acht zich dan evenwel bevoegd het onverschuldigd betaalde bedrag met toepassing van artikel 6:203 BW terug te vorderen. In dat geval wordt geen besluit in de zin van artikel 1:3 Awb genomen. De bijzondere invorderingsbepalingen zijn dan niet van toepassing (*Artikel 6:203 BW, artikel 1.3 Awb*)

#### **Beleidsregel 2.5 Verjaring**

Er mag niet meer dan 20 jaar zijn verstreken na het ontstaan van de vordering (artikel 3:306 BW). Voorts mag niet meer dan 5 jaar zijn verstreken na de dag waarop het Dagelijks Bestuur van de IGSD op de hoogte is van het bestaan van zowel de vordering als met de persoon van de schuldenaar (artikel 3:309 BW).

De Participatiewet, IOAW en IOAZ bevatten geen voorschriften met betrekking tot de termijn waarbinnen kan worden teruggevorderd, zodat de verjaringstermijnen van het Burgerlijk wetboek van toepassing zijn. Op grond van artikel 3:309 BW kan terugvordering plaatsvinden tot twintig jaar na de onverschuldigde betaling, mits de IGSD binnen vijf jaar nadat de onverschuldigde betaling aan haar bekend is geworden een terugvorderingsactie heeft ingesteld. Artikel 58, zesde lid participatiewet vormt hierop een uitzondering. In het geval van onverschuldigd betaalde bijstand de zin van artikel 58, tweede lid, onderdeel e, Participatiewet geldt dan een verjaringstermijn van twee jaar. Voor een verdere toelichting op verjaring bij terugvordering wordt verwezen naar hoofdstuk 11, paragraaf 2.9 verjaringstermijnen van het handboek Grip op WWB van Kluwer Schulinck. (*Artikel 58, zesde lid Participatiewet, artikel 3:306 BW en artikel 3:309 BW*)

De Awb kent een aantal bepalingen over het verjaren van de invordering. Deze verjaringsbepalingen moeten nadrukkelijk worden onderscheiden van de verjaring van de terugvordering als zodanig. Bepalingen over het verjaren van de invordering staan in afdeling 4.4.3. van de Awb. Voor een toelichting wordt verwezen naar het handboek Grip op WWB van Kluwer Schulinck (hoofdstuk 11 herziening, intrekking en terugvordering, afdeling 4, paragraaf 5 verjaring van het handboek Grip op WWB).

---

<sup>4</sup> De Wet maatregelen WWB voegt een derde lid toe aan artikel 59 Participatiewet. In de IOAW en IOAZ ontbreekt deze bepaling.

## **Hoofdstuk 3 Matiging van terugvordering en afzien van terugvordering**

De IGSD geeft hieronder invulling aan de bevoegdheid de terugvordering te matigen of van terugvordering af te zien.

### **Beleidsregel 3.1 Zes maanden jurisprudentie**

1. De IGSD vordert geen bijstand ingevolge de Participatiewet terug die is betaald meer dan zes maanden na ontvangst van een signaal van de uitkeringsgerechtigde waaruit de IGSD had moeten afleiden dat ten onrechte of teveel wordt betaald.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op terugvordering van uitkeringen ingevolge de IOAW en/of IOAZ.
3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing in geval van terugvordering op grond van artikel 58, eerste lid Participatiewet, artikel 25 eerste lid IOAW en/of artikel 25 eerste lid IOAZ.

De beleidsregel is gebaseerd op vaste jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep.

### **Beleidsregel 3.2 Geringe overschrijding van de vermogensgrens**

Indien de overschrijding van de vermogensgrens is verzwegen, trekt de IGSD het recht op bijstand in op grond van artikel 54 derde lid, onderdeel a Participatiewet en gaat over tot terugvordering van de onverschuldigd betaalde bijstand op grond van artikel 58 eerste lid Participatiewet. De IGSD matigt op grond van jurisprudentie de terugvordering als aannemelijk wordt gemaakt dat, indien wel was voldaan aan de inlichtingenplicht, tenminste over een deel van de betreffende periode bijstand zou zijn verleend. Het deel van de bijstand, dat bij een juiste en volledige nakoming van de inlichtingenplicht niet had moeten worden verleend, wordt door de IGSD teruggevorderd (CRvB 22 april 2009).

### **Beleidsregel 3.3 Afzien van terugvordering bij geringe bedragen**

1. Het Dagelijks Bestuur kan van terugvordering afzien indien:
  - a. het terug te vorderen bedrag lager is dan € 250,00; en
  - b. invordering niet mogelijk is of met hoge kosten gepaard gaat.
2. Het eerste lid is niet van toepassing in geval van terugvordering op grond van artikel 58, eerste lid Participatiewet, artikel 25 eerste lid IOAW en/of artikel 25 eerste lid IOAZ.

Uitgangspunt is dat de IGSD alle te veel of ten onrechte verleende bijstand of uitkeringen terug vordert. Alleen als invordering niet mogelijk is of met hoge kosten gepaard gaat, kan er van terugvordering worden afgezien. In de laatste situatie dient er een kosten-batenanalyse te worden gemaakt en wordt er van terugvordering afgezien indien het terug te vorderen bedrag lager is dan € 250,00 en de kosten de baten overstijgen.

Deze afweging is vanaf 1 januari 2013 echter niet toegestaan, indien het gaat om fraude. Gaat het om besluiten tot terugvordering genomen voor 1 januari 2013 dan mag deze afweging wel gemaakt worden.

**Beleidsregel 3.4 Dringende redenen.**

Indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn, kan de IGSD besluiten geheel of gedeeltelijk van terugvordering af te zien.

De beleidsregel is zowel van toepassing op de Participatiewet, IOAW als IOAZ.

Het moet dan om een zodanige bijzondere situatie gaan dat terugvordering leidt tot onaanvaardbare financiële of sociale consequenties voor de belanghebbende (zie CRvB 26-02-2008, nr. 06/6854 WWB).

Bij terugvordering wegens fraude vanaf 1 januari 2013 vormen artikel 58 lid 8 Participatiewet, artikel 25 lid 7 IOAW en artikel 25 lid 7 IOAZ de basis om daarvan af te zien in geval van dringende redenen.

In gevallen waarin een herzienings- of intrekkingbesluit aan het terugvorderingsbesluit vooraf gaat en er op grond van dringende redenen van herziening of intrekking wordt afgezien (beleidsregel 1.3), is er geen wettelijke basis meer voor het nemen van een terugvorderingsbesluit en evenmin voor een besluit om op grond van dringende redenen van terugvordering af te zien. Een situatie die geen dringende reden oplevert om af te zien van herziening of intrekking, maar wel een dringende reden vormt om geheel of gedeeltelijk af te zien van terugvordering, zal zich niet of nauwelijks voordoen.

## Hoofdstuk 4 Invordering van bestuursrechtelijke geldschulden

Hiertoe worden ook bestuurlijke boetes gerekend. De invordering is met de invoering van de vierde tranche Awb voor een groot deel geregeld in de Algemene wet bestuursrecht. Naast artikel 60 Participatiewet, artikel 60a Participatiewet, artikel 60b Participatiewet, artikel 28 IOAW, artikel 29 IOAW, artikel 28 IOAZ en artikel 29 IOAZ, regelt Titel 4.4 van de Awb de bestuursrechtelijke geldschulden.

### *Wijze en tijdstip van terugbetaling*

In het besluit tot terugvordering neemt de IGSD tevens een besluit waarmee een betalingsverplichting in de zin van artikel 4:86 Awb in het leven wordt geroepen. Betaling dient plaats te vinden binnen zes weken nadat de beschikking op voorgeschreven wijze is bekendgemaakt, tenzij de beschikking een later tijdstip vermeldt (artikel 4:87 Awb). Als de invordering op verschillende manieren kan plaatsvinden, heeft de eenvoudigste, snelste en minst kostbare wijze voor de IGSD de voorkeur.

### **Betaling ineens, verrekening en dwangbevel**

#### **Beleidsregel 4.1**

1. Uitgangspunt is dat de vordering in één keer terugbetaald moet worden.
2. Is terugbetaling in één keer niet mogelijk en ontvangt belanghebbende een uitkering van de IGSD (Participatiewet, IOAW, IOAZ, Bbz 2004), dan vindt de invordering plaats door middel van verrekening (artikel 48, vierde lid, Participatiewet, artikel 60, derde en vierde lid, Participatiewet, artikel 28, tweede en derde lid, IOAW of artikel 28, tweede en derde lid, IOAZ).
3. Heeft belanghebbende een vordering op de IGSD dan maakt de IGSD ook gebruik van de bevoegdheid omschreven in artikel 60a, vierde lid, Participatiewet, artikel 28, zevende lid, IOAW of artikel 28, zevende lid, IOAZ om deze vordering te verrekenen met:
  - a. een vordering als bedoeld in artikel 58 en artikel 59 Participatiewet,
  - b. een vordering als bedoeld in artikel 25, eerste lid, IOAW of,
  - c. een vordering als bedoeld in artikel 25, eerste lid, IOAZ.
4. Is verrekening niet (meer) mogelijk en voldoet een belanghebbende niet (meer) aan zijn betalingsverplichting(en) dan vordert de IGSD de uitkering bij dwangbevel in. Daarbij maakt de IGSD gebruik van artikel 60 Participatiewet, artikel 28 IOAW en artikel 28 IOAZ.

Het uitgangspunt is terugbetaling in één keer. Daarbij worden alle middelen in aanmerking genomen. In het individuele geval kan daar van af worden geweken, bijvoorbeeld als betaling ineens niet mogelijk. Wanneer een belanghebbende een uitkering ontvangt van de IGSD, kan het praktischer zijn om de boete of vordering meteen met de uitkering te verrekenen. Dit wordt ter beoordeling overgelaten aan de Consulent Terugvordering en Verhaal.

Is er een bestuurlijke boete dan verrekent de IGSD deze als eerste met de uitkering en dan pas de overige vorderingen. Dit in het kader van het lik op stuk beleid. Maar ook omdat bij beëindiging van de uitkering de bestuurlijke boete geen preferente vordering is. Heeft



de belanghebbende een vordering op de IGSD omdat de IGSD bijvoorbeeld is veroordeeld tot het betalen van een dwangsom, proceskostenvergoeding of wettelijke rente dan zal de IGSD deze verrekenen met de teruggevorderde uitkering of bijstand.

#### *Verrekening en beslagvrije voet*

Voor verrekening is geen dwangbevel nodig. Uitgangspunt bij verrekening is dat de IGSD maandelijks zes procent van de toepasselijke uitkeringsnorm inhoudt ter aflossing van de vordering, tenzij de vordering is ontstaan als gevolg van een verwijtbare gedraging. In dat laatste geval houdt de IGSD maandelijks geen zes maar tien procent in van de toepasselijke uitkeringsnorm. De IGSD neemt daarbij de beslagvrije voet in acht. De bescherming van de beslagvrije voet vervalt als belanghebbende zijn inlichtingenplicht in het kader van de invordering niet nakomt (artikel 60, zesde lid, Participatiewet, artikel 28, zesde lid, IOAW en artikel 28, zesde lid, IOAZ ). Onder uitkeringsnorm wordt verstaan de bijstandsnorm die belanghebbende heeft of zou hebben gehad als hij bijstand op grond van de Participatiewet ontving. Is er een bestuurlijke boete dan verrekent de IGSD deze als eerste met de uitkering en dan pas de overige vorderingen. Dit om redenen die op de vorige pagina staan weergegeven.

#### *Verrekening boete bij recidive*

De beslagvrije voet is **niet** van toepassing bij verrekening van bestuurlijke boetes in het kader van de IOAW en IOAZ, indien sprake is van recidive (artikel 29, eerste lid, IOAW en artikel 29, eerste lid, IOAZ).

Op welke wijze het college (lees: Dagelijks Bestuur) de beslagvrije voet buiten toepassing laat bij verrekening van bestuurlijke boetes met de Participatiewet, is geregeld in de Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive 2015.

#### **Pseudoverrekening**

Bij debiteuren die geen uitkering meer ontvangen van de IGSD en de vordering of bestuurlijke boete niet vrijwillig terugbetalen, maakt het Dagelijks Bestuur van de IGSD zoveel mogelijk gebruik van vereenvoudigd derdenbeslag. Indien echter pseudoverrekening wordt toegepast, dient de beslagvrije voet in acht te worden genomen.

#### **Dwangbevel**

Voldoet een belanghebbende niet aan zijn opgelegde betalingsverplichting en is verrekening niet mogelijk dan tracht de IGSD de vordering te verhalen door vereenvoudigd derdenbeslag. Daarbij is van belang dat als gevolg van de vierde tranche Awb vanaf 1 juli 2009 genomen besluiten tot terugvordering geen executoriale titel meer opleveren. Voor besluiten tot terugvordering van voor 1 juli 2009 verandert er niets. Ontvangt belanghebbende geen uitkering van de IGSD en voldoet belanghebbenden niet aan zijn betalingsverplichting verbonden aan de bestuurlijke boete en fraudevordering, dan vordert de IGSD eerste de fraudevordering in. Dit omdat vorderingen in het kader van de Participatiewet, IOAW en IOAZ preferent zijn en bestuurlijke boetes niet (artikel 60, zevende lid, Participatiewet, artikel 30 IOAW en artikel 30 IOAZ).

Hoe verkrijgt de IGSD een executoriale titel

- I. De IGSD neemt een besluit tot terugvordering (op basis van artikel 58 en eventueel 59 Participatiewet)<sup>5</sup> of legt een bestuurlijke boete op.
- II. In het besluit staat hoeveel de debiteur moet terugbetalen (artikel 4:86 Awb) of het bedrag van de boete (artikel 5:52 Awb).
- III. Tevens staat in het besluit dat de debiteur de te veel genoten uitkering of bestuurlijke boete binnen zes weken moet terugbetalen, te rekenen vanaf de dag volgend op die waarop de beschikking is verzonden (artikel 4:87 lid 1 Awb)<sup>6</sup>. In een individuele situatie kan ook voor een later tijdstip gekozen worden. Dit moet dan wel in de beschikking staan.
- IV. Voldoet de debiteur niet aan zijn betalingsverplichting dan maant de IGSD de debiteur tot betaling aan:
  - a. De debiteur krijgt daarbij een termijn van 2 weken te rekenen vanaf de dag na die waarop de aanmaning is verzonden (artikel 4:112 Awb)<sup>7</sup>. In deze aanmaning vermeldt de IGSD dat bij niet tijdige betaling op kosten van de debiteur tot dwanginvordering wordt overgegaan. Tegen de aanmaning is geen bezwaar of beroep mogelijk (art. 8:4 onderdeel m Awb).
  - b. Geeft de debiteur geen gehoor aan deze aanmaning dan nemen medewerkers van de IGSD, indien mogelijk, telefonisch contact op met de debiteur om hem alsnog tot betaling te bewegen.
- V. Voldoet de debiteur desondanks niet (volledig) aan zijn betalingsverplichting dan vaardigt de IGSD in beginsel een dwangbevel uit. Het dwangbevel levert de IGSD een executoriale titel op (artikel 4:116 Awb). Artikel 60 Participatiewet (artikel 28 IOAW/IOAZ ) biedt de IGSD daarbij voor terugvordering en bestuurlijke boetes twee mogelijkheden:
  - a. Is de IGSD in staat vereenvoudigd derdenbeslag te leggen als bedoeld in artikel 479g Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) dan mag het zelf een dwangbevel uitvaardigen (artikel 60 lid 5 Participatiewet en artikel 28 lid 5 IOAW/IOAZ)<sup>8</sup>. De bekendmaking van het dwangbevel vindt door middel van toezending per post plaats. Het dwangbevel vermeldt de rechtbank waarbij tegen het dwangbevel en de tenuitvoerlegging kan worden opgekomen (artikel 4:123 lid 2 Awb)<sup>9</sup>.
  - b. Is vereenvoudigd derdenbeslag niet mogelijk dan kan de IGSD de kosten van bijstand bij dwangbevel invorderen (artikel 60 lid 2 Participatiewet en artikel 28 lid 1 IOAW/IOAZ). Dit moet wel bij deurwaardersexploot worden betekend (artikel 4:123 lid 1 Awb). (Dus geen bekendmaking per post). Het exploit vermeldt de rechtbank waarbij tegen het dwangbevel en de tenuitvoerlegging kan worden opgekomen (artikel 4:123 lid 2 Awb).

---

<sup>5</sup> Voor terugvordering van IOAW, IOAZ en Bbz2004 gelden natuurlijk (gedeeltelijk) andere bepalingen.

<sup>6</sup> Gemeenten mogen kortere termijnen hanteren. Dit moet dan wel in een verordening zijn vastgelegd. De 6 weken termijn komt overeen met de bezwarentermijn.

<sup>7</sup> Op grond van het tweede lid van artikel 4:112 Awb mag hiervan worden afgeweken. Dat moet dan wel bij wettelijk voorschrift (lees verordening) geregeld worden.

<sup>8</sup> Uit Suwinet kan de werkgever of uitkerende instantie van de debiteur achterhaald worden. Dat geldt ook voor zijn adres.

<sup>9</sup> Voor het uitvoeren van het vereenvoudigd derdenbeslag wordt verwezen naar het desbetreffende werkproces.

- VI. Het dwangbevel is een beschikking. Tegen het dwangbevel is geen bezwaar of beroep mogelijk (artikel 8:4 onderdeel m Awb)<sup>10</sup>.
- VII. In onderdeel III gaat het over betaling ineens. In het geval dat aan een vordering een maandelijkse betalingsverplichting is verbonden, kan alleen een dwangbevel worden uitgevaardigd voor die betalingstermijnen waarmee de debiteur in verzuim is eventueel vermeerderd met tot aan de datum van beslaglegging vervallen betalingstermijnen. Het op dat tijdstip invorderbare bedrag moet wel uit het dwangbevel te herleiden zijn. Dit betekent dat bij besluiten tot terugvordering met een periodieke betalingsverplichting meerdere dwangbevelen nodig kunnen zijn om de vordering te kunnen incasseren<sup>11</sup>.

Is belanghebbende niet in staat om de vordering in één keer terug te betalen dan kan hij om uitstel van betaling verzoeken (zie hoofdstuk 5 paragraaf 1).

#### *Dwangbevel en beslagvrije voet*

Voldoet belanghebbende niet aan zijn betalingsverplichting(en) en vordert de IGSD de uitkering bij dwangbevel in, dan houdt de IGSD uitsluitend rekening met de beslagvrije voet. De bescherming van de beslagvrije voet vervalt als belanghebbende zijn inlichtingenplicht in het kader van de invordering niet nakomt (artikel 60, zesde lid, Participatiewet, artikel 28, zesde lid, IOAW en artikel 28 zesde lid, IOAZ ).

#### *Wettelijke rente en invorderingskosten*

Indien de belanghebbende niet tijdig betaalt, kan het Dagelijks Bestuur van de IGSD op grond van artikel 4:98 lid 1 Awb het terug te vorderen bedrag verhogen met de wettelijke rente. De wettelijke rente wordt berekend vanaf het moment waarop belanghebbende in verzuim is. De wettelijke rente bedraagt per 1 juli 2012 drie procent<sup>12</sup>. Een belanghebbende is echter aan de IGSD geen wettelijke rente verschuldigd indien het bedrag ervan bij enige of laatste betaling minder bedraagt dan € 20,-. De IGSD is niet verplicht wettelijke rente in rekening te brengen. Dat blijkt uit de Memorie van Toelichting op artikel 4.4.2.3 Awb (artikel 4:99 Awb).

Verder *kan* het bestuursorgaan administratiekosten bij aanmaningen in rekening brengen op grond van artikel 4:113 Awb. Het gaat om € 7,00 indien de schuld minder dan € 454,00 bedraagt en € 15,00 per aanmaning bij hogere schulden.

---

<sup>10</sup> Tegen de executie door middel van het dwangbevel kan een belanghebbende wel in verzet komen bij de (voorzieningenrechter van de) rechtbank, sector civiel (zie artikel 4:123 Awb en artikel 438 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering). De wet kent geen termijn waarbinnen een belanghebbende een executiegeschil aanhangig gemaakt moet hebben. De belanghebbende kan dit daarom doen zolang als de executie gaande is. In het dwangbevel moet staan waar belanghebbende het executiegeschil aanhangig kan maken.

<sup>11</sup> Dit kan voorkomen worden door in het besluit tot terugvordering te bepalen dat het bedrag in één keer betaald moet worden. Vervolgens kan op verzoek van belanghebbende uitstel van betaling gegeven waaraan als voorwaarde een afbetalingsregeling is verbonden. Voldoet belanghebbende niet aan deze voorwaarde dan trekt de IGSD het uitstel van betaling in (artikel 4:94 Awb).

<sup>12</sup> In het Handboek Grip op WWB onder normen en bedragen staat een overzicht met wettelijke rente

**Beleidsregel 4.2 wettelijke rente en invorderingskosten**

1. Zodra de IGSD tot dwanginvordering overgaat omdat de belanghebbende niet meer op vrijwillige basis aan zijn betalingsverplichting(en) voldoet, verhoogt de IGSD de vordering met de wettelijke rente en de invorderingskosten.
2. Onder dwanginvordering verstaat de IGSD het moment waarop de IGSD tot invordering bij dwangbevel overgaat.

De kosten van het dwangbevel en de kosten van betekening en de tenuitvoerlegging van het dwangbevel worden ook in rekening gebracht bij belanghebbende (artikelen 4:119 en 4:120 Awb).

## Hoofdstuk 5 Uitstel van betaling en kwijtschelding

In de onderstaande paragrafen wordt achtereenvolgens ingegaan op uitstel van betaling, kwijtschelding wegens problematische schulden en overige kwijtscheldingen.

### §1 Uitstel van betaling (artikel 4:94 Awb)

#### *Algemeen*

De IGSD verleent op verzoek van belanghebbende of ambtshalve uitstel van betaling, indien naar het oordeel van de IGSD het uitstel bijdraagt tot de oplossing van een schuldenprobleem (zie paragraaf § 2 van dit hoofdstuk). Voorts kan uitstel van betaling worden verleend indien er sprake is van zeer dringende redenen die het uitstel noodzakelijk maken. Gedurende het uitstel zal er niet worden aangemaand of ingevorderd. De bevoegdheid tot verrekening (artikel 4:93 lid 5 Awb) blijft echter bestaan.

Verder kan om uitstel van betaling worden verzocht als belanghebbende niet in staat is de vordering in één keer te voldoen. Aan het uitstel van betaling wordt dan een afbetalingsregeling verbonden (artikel 4:94 lid 4 Awb).

De termijn waarvoor het uitstel geldt wordt vastgelegd in de beschikking tot uitstel van betaling. Aan deze beschikking kunnen voorwaarden worden verbonden, zoals het opleggen van een betalingsregeling indien de debiteur niet langer aan de voorwaarden voldoet of een verplichting tot het stellen van zekerheid.

#### *De hoogte van de afbetalingsverplichting gekoppeld aan uitstel van betaling*

Uitgangspunt is dat de vordering in één keer terugbetaald moet worden. In de terugvorderingsbeschikking wordt belanghebbende de mogelijkheid geboden om uitstel van betaling aan te vragen, als hij niet in staat is de vordering in één keer te voldoen. Aan het uitstel van betaling verbindt de IGSD de verplichting mee te werken aan een betalingsregeling. Belanghebbende dient daartoe een formulier (aflossing/draagkrachtformulier) ingevuld en ondertekend terug te sturen met de daarbij behorende bewijsstukken. Met behulp van deze gegevens berekent de IGSD de aflossingscapaciteit. Daarbij neemt de IGSD ook de bezittingen van belanghebbende in aanmerking. Voor wat betreft het inkomen onderscheidt de IGSD twee situaties:

- a. Belanghebbende heeft een inkomen op bijstandsniveau.
  1. Belanghebbende wordt in beginsel geacht zes procent van de voor hem geldende bijstandsnorm aan te wenden voor de aflossing van de vordering.
  2. Bij vorderingen die zijn ontstaan als gevolg van verwijtbare gedragingen is dat tien procent. Daarbij houdt de IGSD rekening met de beslagvrije voet.
- b. Belanghebbende heeft een inkomen hoger dan de voor hem geldende bijstandsnorm ingevolge de Participatiewet.
  1. Voor het deel van het inkomen gelijk aan de voor belanghebbende geldende bijstandsnorm ingevolge de Participatiewet, handelt de IGSD overeenkomstig onderdeel a.
  2. Voor het deel van het inkomen dat hoger is dan de voor belanghebbende geldende bijstandsnorm in gevolge de Participatiewet is het uitgangspunt dat belanghebbende vijftig procent van dit inkomen dient aan te wenden

ter aflossing van de vordering. Ook bij vorderingen die zijn ontstaan als gevolg van verwijtbare gedragingen. Achterliggende gedachte is dat belanghebbenden met een hoger inkomen over het algemeen hogere lasten hebben als gevolg van bijvoorbeeld lagere toeslagen (zorgtoeslag, huurtoeslag etcetera). Daarnaast kan het volledig in aanmerking nemen van de aflossingscapaciteit uitstroombelimmerend werken, wat ook weer gevolgen heeft voor (de duur van) de aflossing.

#### *Uitstel bij bezwaar en beroep*

Als de belanghebbende een bezwaarschrift tegen een vordering of een beroepschrift indient, merkt het Dagelijks Bestuur van de IGSD het bezwaar- of beroepschrift niet aan als een verzoek om uitstel van betaling. In die gevallen moet belanghebbende dus een uitdrukkelijk verzoek om uitstel van betaling indienen.

Een verzoek om uitstel van betaling wordt in ieder geval afgewezen als:

- a. de medewerking aan het betalingsuitstel van de verzoeker naar het oordeel van de IGSD onvoldoende is;
- b. onjuiste gegevens in het kader van het betalingsuitstel worden verstrekt;
- c. de gevraagde gegevens niet (volledig) binnen de daartoe gestelde termijn zijn verstrekt;
- d. de gevraagde zekerheid niet wordt gesteld;
- e. de waarde van vermogensobjecten in redelijkheid te gelde kan worden gemaakt;
- f. belanghebbende over voldoende geld op bankrekening(en) beschikt;
- g. de berekende betalingscapaciteit zodanig is dat de schuld direct voldaan kan worden;
- h. de betalingsregeling zich over een onaanvaardbare termijn uitstrekt;
- i. de betalingsproblemen structureel zijn en een betalingsregeling geen uitkomst zal bieden;
- j. indien de belanghebbende reeds eerder een regeling heeft genoten, maar niet is nagekomen;
- k. het verschuldigde bedrag minder dan € 50,00 bedraagt.

## § 2 Kwijtschelding vanwege problematisch schulden

Wanneer een vordering door middel van een terugvorderingsbesluit is vastgelegd dan kan er in een later stadium reden zijn om de vordering gedeeltelijk kwijt te schelden, bijvoorbeeld als er sprake is van een problematische schuldensituatie. Hiervoor kan een definitieve oplossing worden getroffen met behulp van een schuldhulpverlenende instelling, doorgaans de Gemeentelijke Kredietbank (GKB) in Assen. De beleidsregels 5.1 tot en met 5.4 handelen over het treffen van een minnelijke schuldenregeling bij problematische schuldensituaties en zijn noodzakelijk om het kwijtscheldingsbeleid te continueren.

Aan deze beleidsregels liggen de volgende uitgangspunten ten grondslag:

- a. de IGSD heeft de bevoegdheid gedeeltelijk af te zien van terugvordering indien er sprake is van een problematische schuldensituatie;
- b. het besluit om af te zien van terugvordering draagt bij aan een structurele oplossing van de problematische schuldensituatie;
- c. een deel van de uitkering wordt terugbetaald, waarbij de IGSD tenminste dezelfde positie inneemt als andere schuldeisers van gelijke rang;
- d. vorderingen die door hypotheek of pand zijn gedekt worden altijd teruggevorderd.

### **Beleidsregel 5.1 Kwijtschelding wegens schuldenproblematiek**

In afwijking van de beleidsregels 2.1 tot en met 2.4 kan het Dagelijks Bestuur van de IGSD besluiten tot gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van hetgeen is teruggevorderd indien:

- a. redelijkerwijs te voorzien is dat de belanghebbende niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden en,
- b. redelijkerwijs te voorzien is dat een schuldregeling met betrekking tot alle vorderingen van de overige schuldeisers zonder een zodanig besluit niet tot stand zal komen en,
- c. de vordering van de IGSD wegens teruggevorderde bijstand en/of uitkering ten minste zal worden voldaan naar evenredigheid met de vorderingen van de schuldeisers van gelijke rang.

### **Beleidsregel 5.2 Afzien van kwijtschelding wegens schuldenproblematiek**

In afwijking van beleidsregel 5.1 scheldt het Dagelijks Bestuur van de IGSD geen besluiten tot terugvordering geheel of gedeeltelijk vrij indien:

- a. de terugvordering van de bijstand en/of uitkering het gevolg is van schending van de inlichtingenplicht. Wel kan voor de duur van de schuldenregeling uitstel van betaling worden verleend;
- b. de vordering wordt gedekt door pand of hypotheek op een goed of goederen, behoudens voor zover de vordering niet op die goederen verhaald kan worden.

### **Beleidsregel 5.3 Inwerkingtreding van het besluit tot afzien van terugvordering wegens schuldenproblematiek**

Het besluit tot het gedeeltelijk afzien van (verdere) terugvordering treedt niet in werking voordat een schuldregeling tot stand is gekomen.

#### **Beleidsregel 5.4 Intrekking van het besluit tot afzien van terugvordering wegens schuldenproblematiek**

Het besluit tot het gedeeltelijk afzien van (verdere) terugvordering wordt ingetrokken of ten nadele van de belanghebbende gewijzigd indien:

- a. niet binnen twaalf maanden nadat dat besluit is bekendgemaakt een schuldregeling tot stand is gekomen;
- b. de belanghebbende zijn schuld aan de IGSD niet overeenkomstig de schuldregeling voldoet of
- c. onjuiste of onvolledige gegevens tot een ander besluit zou hebben geleid.

**Beleidsregel 5.5 Kwijtschelding boetebesluiten wegens schuldenproblematiek**  
Beleidsregels 5.1, 5.3 en 5.4 zijn van overeenkomstige toepassing op verzoeken tot gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van bestuurlijke boetes die zijn opgelegd ingevolge de Participatiewet, IOAW of IOAZ indien het Dagelijks Bestuur van de IGSD daaraan mag meewerken op grond van 18a lid 13 Participatiewet, artikel 20a lid 12 IOAW en artikel 20a lid 12 IOAZ.

### **§ 3 Kwijtschelding overig**

Deze beleidsregels geven de IGSD een aantal bevoegdheden om over te gaan tot gehele of gedeeltelijke kwijtschelding van vorderingen in het kader van de Participatiewet, IOAW en IOAZ. De bevoegdheid om tot kwijtschelding over te gaan heeft betrekking op de volgende situaties:

- a. de belanghebbende heeft gedurende vijf jaar volledig aan zijn betalingsverplichtingen voldaan;
- b. de belanghebbende heeft gedurende vijf jaar niet volledig aan zijn betalingsverplichtingen voldaan, maar betaalt alsnog het achterstallige bedrag, vermeerderd met de daarover verschuldigde wettelijke rente en de op de invordering betrekking hebbende kosten;
- c. de belanghebbende heeft gedurende vijf jaar geen betalingen verricht en het is niet aannemelijk dat hij deze op enig moment zal gaan verrichten;
- d. de belanghebbende lost ineens een bedrag af ter hoogte van 50% van de restsom (de zogenaamde afkoopsom).

Wanneer er langer dan vijf jaar moet worden afgelost, kan dit belemmerd werken voor het toekomstperspectief van de belanghebbende. Hiertegenover staat dat fraude niet lonend mag zijn. Dit is de reden waarom de IGSD voor fraudevorderingen een andere termijn hanteert. Daarbij maakt de IGSD onderscheid tussen besluiten tot terugvordering genomen tot en met 31 december 2012 en na 31 december 2012.

De termijn voor kwijtschelding is drie jaar indien de belanghebbende drie jaar heeft geleefd van een inkomen ter hoogte van de beslagvrije voet en wanneer het geen fraudevordering betreft. Er wordt nimmer kwijtschelding verleend voor vorderingen die door hypotheek of pand zijn gedekt.

Bij de toepassing van de bevoegdheid om af te zien van (verdere) terugvordering moet wel goed in het oog worden gehouden dat het uitgangspunt van het beleid van de IGSD blijft, dat ten onrechte verleende uitkeringen (zoveel mogelijk) moeten worden



teruggevorderd. Er mag derhalve niet de gewoonte ontstaan, en daardoor het beeld naar buiten, dat bijvoorbeeld in alle gevallen wanneer men maar keurig aflost, min of meer automatisch van verdere terugvordering wordt afgezien. Het is de bedoeling dat de redenen om van terugvordering af te zien steeds een relatie hebben met het individuele geval.

### **Beleidsregel 5.6 Kwijtschelding na voldoen aan betalingsverplichting**

1. In afwijking van de beleidsregels 2.1 tot en met 2.4 kan het Dagelijks Bestuur van de IGSD besluiten van (verdere) terugvordering af te zien indien de belanghebbende:
  - a. gedurende vijf jaar volledig en zonder onderbreking aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan;
  - b. gedurende vijf jaar niet volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan, maar het achterstallige bedrag over die periode, vermeerderd met de daarover verschuldigde wettelijke rente en de op de invordering betrekking hebbende kosten, alsnog heeft betaald;
  - c. gedurende vijf jaar geen betalingen heeft verricht en het niet aannemelijk is dat hij deze op enig moment zal gaan verrichten of
  - d. een bedrag overeenkomend met 50% van de restsom in één keer aflost.
2. In afwijking van het eerste lid onderdelen a, b en c is de termijn geen vijf maar tien jaar bij besluiten tot terugvordering wegens schending van de inlichtingenplicht genomen na 31 december 2012 overeenkomstig artikel 58 lid 7 Participatiewet dan wel artikel 25 lid 6 IOAW of artikel 25 lid 6 IOAZ.
3. In afwijking van het eerste lid onderdelen a, b en c wordt bij besluiten tot terugvordering wegens schending van de inlichtingenplicht genomen tot en met 31 december 2012 bij fraudevorderingen van € 6.000,00 of hoger, de termijn van vijf jaar verlengd met één jaar per € 4.500,00 tot een maximum van tien jaar<sup>13</sup>. De opbouw is als volgt:

€ 6.000,00	tot	€ 10.500,00	zes jaar;
€ 10.500,00	tot	€ 15.000,00	zeven jaar;
€ 15.000,00	tot	€ 19.500,00	acht jaar;
€ 19.500,00	tot	€ 24.000,00	negen jaar;
€ 24.000,00	en hoger		tien jaar.

### **Beleidsregel 5.7 Verkorting van de periode van voldoen aan betalingsverplichting**

De in beleidsregel nummer 5.5 genoemde termijn is drie jaar indien:

- a. het gemiddeld inkomen van de belanghebbende in die periode de beslagvrije voet bedoeld in de artikelen 475c en 475d van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering niet te boven is gegaan en
- b. de terugvordering niet het gevolg is van het niet of niet behoorlijk nakomen van de verplichting van artikel 17, eerste lid Participatiewet, artikel 13, eerste lid IOAW, artikel 13 eerste lid IOAZ en/of de verplichting van artikel 30c, tweede en derde lid van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen.

---

<sup>13</sup> De termijn in de beleidsregels terugvordering en verhaal liep op tot twaalf jaar. De termijn is teruggebracht naar tien jaar. Dit is ook de termijn die wetgever bij fraude hanteert in de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving die met ingang van 1 januari 2013 in werking treedt.

**Beleidsregel 5.8**      **Geen kwijtschelding bij vorderingen gedekt zekerheidsrechten**

Kwijtschelding als bedoeld in beleidsregel 5.5 vindt niet plaats ten aanzien van vorderingen welke door pand of hypotheek op een goed of goederen zijn gedekt, behoudens voor zover zij niet op die goederen verhaald kunnen worden.

## Hoofdstuk 6 Aflossing bijstand in de vorm van een geldlening

Ten aanzien van de aflossing van bijstand in de vorm van een geldlening onderscheidt de met betrekking tot het inkomen IGSD twee situaties:

- a. Belanghebbende heeft een inkomen op bijstandsniveau.
  1. Belanghebbende wordt in beginsel geacht zes procent van de voor hem geldende bijstandsnorm ingevolge de Participatiewet aan te wenden voor de aflossing van de geldlening.
  2. Bij geldleningen die zijn ontstaan als gevolg van verwijtbare gedragingen of een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan is dat tien procent. Daarbij houdt de IGSD rekening met de beslagvrije voet. In het laatste geval dient rekening te worden gehouden dat belanghebbenden niet langer dan drie jaar op de beslagvrije voet mogen zitten. Na drie jaar is de hoogte van de aflossing gelijk aan die genoemd onder het eerste punt.
- b. Belanghebbende heeft een inkomen hoger dan de voor hem geldende bijstandsnorm ingevolge de Participatiewet.
  1. Voor dat deel van het inkomen gelijk aan de voor belanghebbende geldende bijstandsnorm ingevolge de Participatiewet handelt de IGSD overeenkomstig onderdeel a.
  2. Voor dat deel van het inkomen dat hoger is dan de voor belanghebbende geldende bijstandsnorm ingevolge de Participatiewet is het uitgangspunt dat belanghebbende vijftig procent van dit inkomen dient aan te wenden ter aflossing van de geldlening. Ook bij geldleningen die zijn ontstaan als gevolg van verwijtbare gedragingen. Achterliggende gedachte is dat belanghebbenden met een hoger inkomen over het algemeen hogere lasten hebben als gevolg van bijvoorbeeld lagere toeslagen (zorgtoeslag, huurtoeslag etcetera). Daarnaast kan het volledig in aanmerking nemen van de aflossingscapaciteit uitstroombemmerend werken, wat ook weer gevolgen heeft voor (de duur van) de aflossing.

Bij geldleningen die zijn ontstaan als gevolg van verwijtbare gedragingen moet gedacht worden aan bijstand waarin de noodzaak een gevolg is van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan.

### *Verrekenen geldlening*

Bij belanghebbenden met een uitkering ingevolge de Participatiewet, IOAW of IOAZ maakt het Dagelijks Bestuur van de IGSD gebruik van de bevoegdheid deze geldlening met de uitkering te verrekenen conform artikel 48, vierde lid, Participatiewet.

### *Krediethypotheek*

Voor bijstand in de vorm van geldlening onder verband van een hypotheek (krediethypotheek) wordt verwezen naar hoofdstuk 7 in het onderdeel algemene bijstand van de Leidraad Participatiewet.

## Hoofdstuk 7 Verhaal (Participatiewet)

### *Inleiding*

Binnen de Participatiewet staat de eigen verantwoordelijkheid voorop. Dit sluit ook aan bij de collegeprogramma's van de gemeenten Westerveld en Steenwijkerland. Inwoners die een bijstandsaanvraag indienen, krijgen een aanvullende verplichting opgelegd (artikel 55 Participatiewet) om zelf alimentatie te eisen :

- voor de kind(eren) indien zij ten laste komende kinderen hebben waar zij de volledige zorg voor dragen en,
- voor hen zelf wanneer zij in een echtscheidingsprocedure verwickeld zijn.

Een belanghebbende met alimentatie stroomt sneller uit de bijstand. Een belanghebbende die bijvoorbeeld kinderalimentatie ontvangt, heeft minder overige inkomsten nodig om niet meer afhankelijk te zijn van een bijstandsuitkering.

Bovendien is in het Burgerlijk Wetboek (artikel 1:247 BW) voor ouders expliciet de verplichting opgenomen om ten behoeve van hun kinderen een ouderschapsplan op te stellen. In het BW zijn daarover de volgende hoofdpunten opgenomen:

- De ouders zijn verplicht een ouderschapsplan te voegen bij een verzoek tot echtscheiding, beëindiging van een geregistreerd partnerschap of scheiding van tafel en bed. Deze verplichting geldt ook voor samenwonende ouders die gezamenlijk gezag over hun kinderen uitoefenen.
- De ouders maken in het ouderschapsplan over drie onderwerpen in ieder geval afspraken: zorgverdeling, kinderalimentatie en informatie-uitwisseling over belangrijke aangelegenheden met betrekking tot de persoon en het vermogen van de minderjarige kinderen.

### *Algemeen*

Verhaal heeft nooit betrekking op personen die de bijstand zelf ontvangen, maar op derden: de onderhoudsplichtige die zijn wettelijke onderhoudsplicht jegens een persoon (kind en/of ex-echtgenoot) die bijstand ontvangt niet of niet voldoende nakomt, kinderen die onderhoudsplichtig zijn jegens hun ouders, de nalatenschap (erfgenamen) van overleden bijstandsgerechtigden en personen die een schenking hebben ontvangen van iemand die bijstand/inkomensvoorziening ontvangt of heeft ontvangen.

Let op! Verhaal is niet van toepassing op uitkeringsgerechtigden die een inkomen vanuit het participatiebudget ontvangen.

Bij samenloop van de mogelijkheid de bijstand van de bijstandsgerechtigde terug te vorderen en de mogelijkheid tot verhaal, is het aan het Dagelijks Bestuur van de IGSD om te kiezen. Verhaal heeft dus geen voorrang boven terugvordering.

De colleges van de gemeenten Steenwijkerland en Westerveld besloten reeds op 16 december 2003 om gebruik te maken van de bevoegdheid tot verhaal. Deze lijn wordt hier voortgezet.

### **Beleidsregel 7.1 verhaal**

- a. Het Dagelijks Bestuur van de IGSD verhaalt de kosten van bijstand ingevolge de Participatiewet in de gevallen en naar de regels aangegeven in paragraaf 6.5 van de Participatiewet.
- b. Indien sprake is van dringende redenen, ziet het Dagelijks Bestuur van de IGSD af van verhaal ingevolge het eerste lid.

De dringende redenen kunnen zowel gelegen zijn aan de zijde van degene op wie verhaal gezocht wordt als aan de zijde van degene die bijstand ingevolge de Participatiewet ontvangt. Bij verhaal op onderhoudsplichtigen volgt de IGSD het rapport alimentatienormen te vinden op [www.nvvr.org](http://www.nvvr.org) (tremanormen).

### **Beleidsregels 7.2. Ingangsdatum verhaalsbedrag bij verhaal op onderhoudsplichtigen**

- a. Uitgangspunt is dat de ingangsdatum van het verhaalsbedrag de eerste dag van de maand is volgend op de maand waarop de onderhoudsplichtige voor het eerst door de IGSD is aangeschreven in het kader van verhaal.
- b. In afwijking van het eerste lid is bij verhaal van kosten van bijstand volgens een rechterlijke uitspraak (artikel 62b Participatiewet) de ingangsdatum van het verhaalsbedrag gelijk aan de ingangsdatum van de uitkering.

De ingangsdatum kan niet liggen voor de datum van eerste aanschrijving (uitgezonderd het tweede lid). Om te voorkomen dat het verhaalsbedrag naar rato uitgerekend moet worden, is gekozen voor de 1<sup>e</sup> dag van de maand volgend op de maand van eerste aanschrijving. Op deze wijze is de invoering van het verhaalsbedrag in de administratie eenvoudiger en is het ook voor de onderhoudsplichtige duidelijker. Het uitgangspunt genoemd onder het eerste lid wordt verlaten indien tussen de verhaalsbeschikking en de eerste aanschrijving te veel tijd zit en de IGSD naar vaste jurisprudentie niet voortvarend genoeg te werk is gegaan. Is de IGSD niet voortvarend genoeg te werk gegaan dan is de ingangsdatum de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de verhaalsbeschikking is verzonden.

In situaties genoemd in het tweede lid is de onderhoudsplichtige door de rechter al een verplichting tot betaling van een verhaalsbedrag of alimentatie opgelegd.

### **Beleidsregel 7.3 Afronding verhaalsbedrag bij verhaal op onderhoudsplichtigen**

1. De IGSD rond het verhaalsbedrag naar beneden af op hele euro's.
2. De IGSD past het eerste lid niet toe op door de rechter vastgestelde verhaalsbedragen die geïndexeerd moeten worden.

Op deze wijze is de invoering van het verhaalsbedrag in de administratie eenvoudiger en is het ook voor de onderhoudsplichtige duidelijker.

### **Beleidsregel 7.4 Kruimelbedragen bij verhaal op onderhoudsplichtigen**

De IGSD verhaalt de kosten van bijstand ingevolge de Participatiewet niet op onderhoudsplichtigen als het verhaalsbedrag minder dan € 50,00 per maand bedraagt, tenzij de rechter een alimentatieverplichting heeft opgelegd.

### **Beleidsregel 7.5 Wijziging van omstandigheden bij verhaal op onderhoudsplichtigen**

Het Dagelijks Bestuur van de IGSD maakt in ieder geval geen gebruik van de bevoegdheid van artikel 62e Participatiewet als het verschil minder dan € 50,00 per maand bedraagt tussen enerzijds de door de rechter opgelegde alimentatieverplichting of het door de rechter opgelegde verhaalsbedrag en anderzijds het door de IGSD berekende verhaalsbedrag.

In situaties als omschreven in de beleidsregels 7.2 en 7.3 gaat het om dermate geringe bedragen dat de baten niet opwegen tegen de (uitvoerings)kosten. Deze beleidsregels gelden alleen voor verhaal van bijstand op onderhoudsplichtigen.

### **Beleidsregel 7.6 Afzien van verhaal op onderhoudsplichtigen in het buitenland**

Het Dagelijks Bestuur van de IGSD kan van verhaal van de kosten van bijstand ingevolge de Participatiewet afzien als de onderhoudsplichtige niet in Nederland woont. Ook als het verhaalsbedrag en/of de alimentatie door een rechter is vastgesteld.

Het verhalen van bijstand op onderhoudsplichtigen is dermate ingewikkeld, dat in dergelijke situaties van verhaal kan worden afgezien. Wel legt de IGSD de uitkeringsgerechtigde de verplichting op het LBIO in te schakelen indien sprake is van door de rechter vastgestelde alimentatie die de onderhoudsplichtige niet betaalt. Het LBIO is gespecialiseerd in het invorderen van alimentatie op onderhoudsplichtigen in het buitenland.

### **Beleidsregel 7.7 Afzien van verhaal vanwege problematische schulden**

1. In afwijking van beleidsregel 7.1 kan het Dagelijks Bestuur van de IGSD, op verzoek van degene op wie verhaald wordt, besluiten gedeeltelijk af te zien van verhaal van kosten van bijstand voorzover het betreft verschuldigde verhaalsbedragen die op het moment van het besluit opeisbaar zijn, indien:
  - a. redelijkerwijs te voorzien is dat degene op wie wordt verhaald niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden;
  - b. redelijkerwijs te voorzien is dat een schuldregeling met betrekking tot alle vorderingen van de overige schuldeisers zonder een zodanig besluit niet tot stand zal komen.
2. Het besluit tot het gedeeltelijk afzien van verhaal treedt niet in werking voordat een schuldregeling overeenkomstig het eerste lid tot stand is gekomen.
3. Het besluit tot het gedeeltelijk afzien van verhaal wordt ingetrokken of ten nadele van de belanghebbende gewijzigd indien:
  - a. niet binnen twaalf maanden nadat dat besluit is bekendgemaakt, een schuldregeling is tot stand gekomen die voldoet aan de eisen bedoeld in het eerste lid;
  - b. de belanghebbende zijn schuld aan de IGSD niet overeenkomstig de schuldregeling voldoet; of

- c. onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een ander besluit zou hebben geleid.

Deze beleidsregel komt overeen met oud artikel 93a Algemene bijstandswet, met dit verschil dat deze beleidsregel ook bij schenking en verhaal op de nalatenschap kan worden toegepast.